

Møteprotokoll

07/06

Utvalg: Kommunestyret
Møtested: Kommunestyresalen
Dato: Torsdag 02.11.2006
Tidspunkt: Kl. 09:00

Følgende medlemmer møtte:

Fra AP: Ordfører Alf E. Jakobsen, Kristine Jørstad Bock, Haldis Olsen, Tom Mortensen, John Wahl, Berit Hågensen, Trygve Paulsen, Jarle Edvardsen, Wenche Stenvoll, Rosel Olsen, Arnulf Arntzen, Solbjørg Mikkelsen, Hanne M. Husvik, Liv Lorentzen, Nina Jørgensen, Frank Hansen, Ole I. Hansen, Bjørn Dagfinn Johansen, Ole I. Hansen og Ronny Holm.

Fra Høyre: Bjørn Ottem Hansen. Ingen møtte for Roger Boch og Kate Johansen.

Fra FRP: Grethe A. Elverum og Rolf Fjellstad.

Fra SV: Reidar Johansen og Gunnar Milch.

Fra RV: Alvin Vasèli.

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Fra AP: Snorre Sundquist, Hans Mathias Ellingsen, Trude Klaussen, Stig Trondsen og Willy Olsen

Fra Høyre: Roger Bloch **Fra FRP:** Raymond Sletten. **Fra SV:** Svein Aspelund

Følgende varamedlemmer møtte i stede:

Fra AP: Haldis Olsen, Berit Hågensen, Rosel Olsen, Liv Lorenzen og Ole I. Hansen. **Fra FRP:** Grethe A. Elverum. **Fra SV:** Gunnar Milch

Fra administrasjonen møtte:

Rådmann Dagny Haga, ass. rådmann Per Hanasand, informasjonsleder Kjartan Mikalsen, økonomisjef Hugo Pedersen, idrettskonsulent Svein Tore Paulsen, driftsleder Roy Karlsen, nærinssjef Trond Rismo og arealplanlegger Maria Wirkola. Sektorledere: Grethe Gebhardt, Steinar Paulsen, Grethe Nissen, Arild Johansen, Else Karin Strømme og Kai Gunnar Dahl.

Fra Hammerfest havnevesen KF møtte havnefogd Roll Stiansen.

---

26 representanter (av 29) til stede.

Bjørn Dagfinn Johansen fikk innvilget permisjon fra k. 12.30.

25 representanter (av 29) til stede.

Haldis Olsen fikk innvilget permisjon fra k. 13.30.

24 representanter (av 29) til stede.

Nina Jørgensen fikk innvilget permisjon fra k. 13.45.

23 representanter (av 29) til stede.

Jarle Edvardsen fikk innvilget permisjon fra kl. 13.55

22 representanter (av 29) til stede.

Solbjørg Mikkelsen fikk innvilget permisjon fra kl. 14.30

22 representanter (av 29) til stede.

Alf E. Jakobsen
Ordfører

Svanhild Moen
Formannskapssekretær

Innkallingen – enstemmig godkjent.

Sakslisten/dagsorden:

Den ordinære sakslisten har sakene 061/06 til og med 068/06.

Ordføreren ønsket i tillegg til den ordinære sakslisten å behandle følgende tilleggssak:

Sak 069/06 Hammerfest havnevesen KF. Saken er unntatt offentlighet og vil bli behandlet for lukkede dører.

Reidar Johansen stilte spørsmål om formannskapets bestilling om redegjørelse en om vedlikehold på Gjenreisningsmuseet. Driftsleder Roy Karlsen orienterte i saken.

Ordføreren vil gi orientering om resultatet av forhandlinger med FFR/gratisbuss.

Begge orienteringene vil bli gitt under behandling av sak 067/06 Budsjettreguleringer 2. tertial 2006, der det også ble fremmet forslag i begge sakene.

Ordføreren minnet kommunestyre om budsjettdugnaden førstkommande mandag den 06.11.06 kl. 0900.

Vedtak: Sakslisten med sakene 061/06 til og med 068/06. – enstemmig godkjent.

PS 061/06 Høringsuttalelse - Sametingets retningslinjer om endret bruk av utmark, jfr. Finnmarksloven § 4

Vedtak i Formannskapet - 26.10.2006:

Hammerfest kommunestyre vedtar vedlagt høringsuttalelse som Hammerfest kommunes uttalelse til Sametingets retningslinjer om endret bruk av utmark jfr. Finnmarkslovens § 4.

(Høringsuttalelsen ligger som vedlegg til denne protokollen)

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Tom Mortensen fremmet på vegne av AP følgende forslag:

Hammerfest kommunestyre vil understreke at Sametinges utkast til retningslinjer bare skal gjelde for vurdering av samiske interesser ved endret bruk av utmark. Dette er også presisert av flertallet i Stortingets justiskomiteé som uttaler at ” i saker der både samiske og andre hensyn gjør seg gjelde, vil retningslinjene være avgjørende for vurdering av samiske hensyn, men ikke for avveiningen av disse hensyne i forhold til de andre hensynene som gjør seg gjeldene”.

Sametinget har selv bidratt til en unødning sterk strid ved å gi inntrykk av at Sametingets retningslinjer er eneste grunnlag for hvordan vedtak om endret bruk av utmark skal skje. Etter kommunestyrets oppfatning, blir hensynet til næringsutvikling, gode kommunikasjoner og trivselsbehov for Finnmarks befolkning veie minst like sterkt, helt avhengig av etnisk bakgrunn.

Gunnar Milch fremmet på vegne av SV følgende forslag:

Hammerfest kommunestyre ber Sametinget avstå fra å lage retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark; jfr. Finnmarksloven § 4,1. avsnitt.

Hammerfest kommunestyre mener loven er tilstrekkelig detaljert; jfr. § 10.

Detaljerte retningslinjer fra Sametinget vil virke unødvendig byråkratiserende, og vil dermed kunne skape unødige konflikter i fylket.

Forslaget ble trukket til fordel for følgende fellesforslag:

Gunnar Milch fremmet på vegne av AP/SV følgende fellesforslag:

Kommunestyret vil derfor henstille til Sametinget å avstå fra å utarbeide retningslinjer for endret bruk av utmark, som går langt utover det mandat som går frem av lovens § 4, 1. avsnitt. Etter kommunestyrets oppfatning er loven tilstrekkelig detaljert med hensyn til endret bruk av utmark, jfr. § 10.

Votering: Formannskapets innstilling – enstemmig vedtatt

AP's tilleggsforslag – enstemmig vedtatt

AP/SV's forslag – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Hammerfest kommunestyre vedtar vedlagt høringsuttalelse som Hammerfest kommunes uttalelse til Sametingets retningslinjer om endret bruk av utmark jfr. Finnmarkslovens § 4. (Høringsuttalelsen ligger som vedlegg til denne protokollen).

Hammerfest kommunestyre vil understreke at Sametinges utkast til retningslinjer bare skal gjelde for vurdering av samiske interesser ved endret bruk av utmark. Dette er også presisert av flertallet i Stortingets justiskomite som uttaler at ” i saker der både samiske og andre hensyn gjør seg gjelde, vil retningslinjene være avgjørende for vurdering av samiske hensyn, men ikke for avveiningen av disse hensyne i forhold til de andre hensynene som gjør seg gjeldene”.

Sametinget har selv bidratt til en unødning sterk strid ved å gi inntrykk av at Sametingets retningslinjer er eneste grunnlag for hvordan vedtak om endret bruk av utmark skal skje. Etter kommunestyrets oppfatning, blir hensynet til næringsutvikling, gode kommunikasjoner og trivselsbehov for Finnmarks befolkning veie minst like sterkt, helt avhengig av etnisk bakgrunn.

Kommunestyret vil derfor henstille til Sametinget å avstå fra å utarbeide retningslinjer for endret bruk av utmark, som går langt utover det mandat som går frem av lovens § 4, 1. avsnitt. Etter kommunestyrets oppfatning er loven tilstrekkelig detaljert med hensyn til endret bruk av utmark, jfr. § 10.

PS 062/06 Hammerfest stadion

Vedtak i Formannskapet - 26.10.2006:

Hammerfest kommunestyre viser til sitt tidligere vedtak av 15.12.05 og står fast på at intensjonen er en opprusting av Hammerfest Stadion som i flere byggetrinn omfatter både kunstgressbane i tilknytning til gressbanen og opprusting av fasiliteter og anlegg som også gagnar friidretten i Hammerfest.

I dag er Hammerfest Stadion nedslitt i forhold til garderober og anlegg og dette nødvendiggjør opprusting i årene som kommer.

Hammerfest kommunestyre ber administrasjonen fortsette arbeidet i tråd med kommunestyrets tidligere vedtak der en legger den reviderte skissen til grunn.

Kostnadsreduserende tiltak i prosjektet bør ytterligere vurderes med hensyn til sambruk av sprengt masse til andre investeringsprosjekter som for eksempel parkering, industri/næring eller boligfeltopparbeidelse. I tillegg bør det reviderte prosjektet gjennomgå med sikte på ytterligere kostnadsreduserende tiltak, herunder vurdering av tak på tribuneanlegg.

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Reidar Johansen fremmet på vegne av SV følgende forslag:

Saken utsettes til kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2007 - 2018 har vært ute til høring. Idrettsrådet bør spesielt få gitt sin høringsuttalelse.

Votering: Forslaget falt med 5 stemmer for og 21 stemmer mot.

Frank Hansen fremmet på vegne av AP følgende forslag til strykning i formannskapets vedtak:

Siste setning: "herunder vurdering av tak på tribuneanlegg" strykes.

Alvin Vaseli fremmet på vegne av RV følgende forslag:

Hammerfest kommunestyre mener det er viktig å arbeide videre med opprusting, vedlikehold og utvikling av idrettsanleggene i kommunen. Hammerfest kommunestyre ber om at administrasjonen arbeider videre med planene om opprustning av Hammerfest stadion.

I dette arbeidet bes det også om å utrede alternativer for fremtidig hovedanlegg for fotball og annen idrettsvirksomhet i kommunen.

Votering:

Formannskapets vedtak u/siste setning fikk 23 stemmer og RV's forslag fikk 3 stemmer.

Formannskapets vedtak siste setning ble satt opp mot endringsforslaget fra AP/v Frank Hansen. AP v/Frank Hansens forslag – enstemmig vedtatt

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Hammerfest kommunestyre viser til sitt tidligere vedtak av 15.12.05 og står fast på at intensjonen er en opprusting av Hammerfest Stadion som i flere byggetrinn omfatter både kunstgressbane i tilknytning til gressbanen og opprusting av fasiliteter og anlegg som også gir friidretten i Hammerfest.

I dag er Hammerfest Stadion nedslitt i forhold til garderobes og anlegg og dette nødvendiggjør opprusting i årene som kommer.

Hammerfest kommunestyre ber administrasjonen fortsette arbeidet i tråd med kommunestyrets tidligere vedtak der en legger den reviderte skissen til grunn.

Kostnadsreduserende tiltak i prosjektet bør ytterligere vurderes med hensyn til sambruk av sprengt masse til andre investeringsprosjekter som for eksempel parkering, industri/næring eller boligfeltopparbeidelse. I tillegg bør det reviderte prosjektet gjennomgå med sikte på ytterligere kostnadsreduserende tiltak.

PS 063/06   Reguleringsplan for området ved Hesteskoblokka - 2.gangs behandling

Vedtak i Styret for Miljø og Utvikling - 24.10.2006:

I medhold av Plan og Bygningsloven §27-2 egengodkjenner kommunestyret Reguleringsplan for området ved Hesteskoblokka datert 09.10.06 med følgende endringer:

- Gang- og sykkestien flyttes inntil kjørevei T2. Frisiktslinje i veikryss inntegnes.
- Planbestemmelsene oppdateres som følge av endringene i plankartet.

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Alvin Vaseli fremmet på vegne av RV følgende forslag:

Hammerfest kommunestyre ber om at det utarbeides nytt forslag for regulering av området ved Hesteskoblokka som innebærer:

- B1 reguleres som boligområde
- Området ved Nissenskogen, nedenfor Nissenskogen barnehage reguleres til park- og friluftsområde (N1).
- Området ved barnehagen reguleres til barnehageformål (O1).

Votering: MU's forslag fikk 23 stemmer og RV's forslag fikk 3 stemme.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

I medhold av Plan og Bygningsloven §27-2 egengodkjenner kommunestyret Reguleringsplan for området ved Hesteskoblokka datert 09.10.06 med følgende endringer:

- Gang- og sykkestien flyttes inntil kjørevei T2. Frisiktslinje i veikryss inntegnes.
- Planbestemmelsene oppdateres som følge av endringene i plankartet.

PS 064/06   Finansiering av vei på peler i Findusområdet

Vedtak i Formannskapet - 26.10.2006:

Hammerfest kommunestyre vedtar å bevilge kr. 1.285.000,- til bygging av vei på peler ved Hammerfest brygge. Kostnaden dekkes ved låneopptak.

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Som innstillingen – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Hammerfest kommunestyre vedtar å bevilge kr. 1.285.000,- til bygging av vei på peler ved Hammerfest brygge. Kostnaden dekkes ved låneopptak.

PS 065/06   KOSTRA rapport 2005

Vedtak i Formannskapet - 26.10.2006:

Rapporten taes til etterretning.

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Som innstillingen – enstemmig vedatt.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Rapporten taes til etterretning.

Bjørn Dagfinn Johansen fikk innvilget permisjon fra k. 12.30.
25 representanter (av 29) til stede.

PS 066/06 Tertilrapport 2. tertial 2006

Vedtak i Formannskapet - 26.10.2006:

Tertilrapport 2. tertial 2006 tas til etterretning.

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Som innstillingen – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Tertilrapport 2. tertial 2006 tas til etterretning.

Haldis Olsen fikk innvilget permisjon fra k. 13.30.

24 representanter (av 29) til stede.

Nina Jørgensen fikk innvilget permisjon fra k. 13.45.

23 representanter (av 29) til stede.

PS 067/06 Budsjettreguleringer 2. tertial 2006

Vedtak i Formannskapet - 26.10.2006:

Hammerfest kommunestyre vedtar budsjettreguleringene som er foreslått i saksutredningen, ark 1- ark 7.

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Ordføreren ga en orientering om resultatet av forhandlinger med FFR/gratisbuss.

Driftsleder Roy Karlsen redegjorde om nødvendig vedlikehold og strakstiltak på Gjenreisningsmuseet.

John Wahl fremmet et endringsforslag på vegne av AP under sentraladministrasjonen:

Tilskuddet til gratis busstilbud økes med kr. 80.000 i forhold til formannskapets innstilling slik at summen økes til kr 480.000. Økningen finansieres med reduksjon av likviditetsreserven.

John Wahl fremmet på vegne av AP følgende forslag:

Hammerfest kommunestyre slutter seg til at de i budsjettregulering 2. tertial legges inn kr. 250.000,- for akutte utbedringstiltak i forbindelse med lekkasjer på bygget. Tiltaket finansieres ved reduksjon av likviditetsreserven.

Reidar Johansen fremmet på vegne av SV følgende forslag:

Kommunestyret ber administrasjonen snarest legge fram en oppdatert tilstandsanalyse på Gjenreisningsmuseet til behandling i kommunestyre.

Votering: AP's forslag (buss) – enstemmig vedtatt.

AP's forslag (gjenreisningsmuseet) – enstemmig vedtatt

SV's forslag (gjenreisningsmuseet) – enstemmig vedtatt

Formannskapets innstilling inkludert vedtatte tilleggsforslag – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Hammerfest kommunestyre vedtar budsjettreguleringene som er foreslått i saksutredningen, ark 1- ark 7. inkl. følgende tilleggsforslag.

Tilskuddet til gratis busstilbud økes med kr. 80.000 i forhold til formannskapets innstilling slik at summen økes til kr 480.000. Økningen finansieres med reduksjon av likviditetsreserven.

Hammerfest kommunestyre slutter seg til at de i budsjettregulering 2. tertial legges inn kr. 250.000,- for akutte utbedringstiltak i forbindelse med lekkasjer på bygget. Tiltaket finansieres ved reduksjon av likviditetsreservern.

Kommunestyret ber administrasjonen snarest legge fram en oppdatert tilstandsanalyse på Gjenreisningsmuseet til behandling i kommunestyre.

Ark 1- ark 7

Avskrivninger i kommunens regnskap og budsjett er et nullsum opplegg. For at ikke sektorene skal få for store avvik å forklare bør avskrivningene økes til reelt nivå. Det er gjort i ark 1:

Konto	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 1
Avskrivninger				
15900.6100.2220	0	2 258 000	2 258 000	
15900.6105.2220	392 000	212 000	604 000	
15900.6115.2220	196 000	472 000	668 000	
15900.6120.2220	0	1 847 000	1 847 000	
15900.6130.2220	0	712 000	712 000	
15900.6140.2220	378 000	208 000	586 000	
15900.6215.2210	130 000	-3 000	127 000	
15900.6220.2210	53 000	4 000	57 000	
15900.6310.2210	61 000	-2 000	59 000	
15900.6310.2410	23 000	63 000	86 000	
15900.6320.1300	18 000	2 000	20 000	
15900.6500.3800	745 000	6 000	751 000	
15900.6510.3800	127 000	530 000	657 000	
15900.6640.2650	8 000	-8 000	0	
15900.6730.3350	0	1 000	1 000	
15900.1350.1200	0	2 895 000	2 895 000	
15900.5200.3330	514 000	438 000	952 000	
15900.5600.3800	91 000	29 000	120 000	
15900.5230.3330	515 000	427 000	942 000	
15900.5250.3330	0	90 000	90 000	
19900.9900.8600	-13 285 000	-10 181 000	-23 466 000	
Overført til ark 2		0		

Det vises til den finansielle analysen i tertialrapporten avsnittene 2.4 – 2.8. Der kommer tallene i ark 2 fram som foreslåtte økninger eller reduksjoner.

Konto	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 2
Overført fra ark 1		0		
Skatt på inntekt og formue				
18700.8000.8000	-189 017 000	-21 000 000	-210 017 000	
Eiendomsskatt				
18740.8100.8000	-99 482 000	-2 800 000	-102 282 000	
Rammetilskudd				
18000.8400.8400	-110 035 000	15 000 000	-95 035 000	
Avdrag ordinære lån				
15100.9100.8700	23 383 450	300 000	23 683 450	
Renteinntekter				
19010.9000.8700	-250 000	-2 400 000	-2 650 000	

Renter startlån				
19030.9205.2830	-2 000 000	-400 000	-2 400 000	
Redusert momskompensasjon investeringer				
17280.8050.1200	-42 789 400	1 710 000	-41 079 400	
Overføring fra drift til investeringer				
15700.9800.8800	66 664 000	750 000	67 414 000	
Styrking av likviditetsreserven				
15600.9700.8800	3 048 080	4 688 000	7 736 080	
Sum finansielle reguleringer		-4 152 000		
Sentraladministrasjonen		610 000		Fra ark 6
Sektor for sosiale tjenester		222 000		Fra ark 3
Sektor for pleie og omsorg		2 700 000		Fra ark 4
Sektor for kultur og idrett		620 000		Fra ark 5
Sum endring:		0		

For å finansiere økt investeringsramme til Nissenskogen barnehage på kr 750' overføres samme beløpet fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet. Budsjettreguleringene av driftsbudsjettet salderes med styrking av likviditetsreserven.

SEKTOR FOR SOSIALE TJENESTER

Rådmannen foreslår at barneverntjenesten får kjøpe en ny kopimaskin til brutto kr 59 000. I formannskapssak 83/06 den 14.9.06 ga formannskapet kr 175 000 i erstatning inklusiv advokathonorar i en barnevernsak.

Sektor for sosiale tjenester	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 3
Kopimaskin				
12000.3580.2440	5 000	47 000	52 000	
14290.3580.2440	75 000	12 000	87 000	
17290.3580.2440	-75 000	-12 000	-87 000	
Erstatning barnevernsak				
14728.3580.2440	0	175 000	175 000	
Overført til ark 2		222 000		

SEKTOR FOR PLEIE OG OMSORG

Rådmannen foreslår at sektoren får dekket økte utgifter til lønnsmidler. Sektoren må selv fordele tildelte midler på de ulike virksomhetene.

Sektor for pleie og omsorg	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 4
Lønnsmidler				
10200.3700.1200	2 000	900 000	902 000	
10300.3700.1200	2 000	900 000	902 000	
10400.3700.1200	1 000	900 000	901 000	
Overført til ark 2		2 700 000		

SEKTOR FOR KULTUR OG IDRETT

Rådmannen foreslår at sektoren får øke tilskuddsrammen til idrett med kr 500 000 og at biblioteket får dekt kostnadene til avtalefestet pensjon (AFP).

Sektor for kultur og idrett	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 5
Idrett, tilskudd				
14700.4900.3800	867 000	500 000	1 367 000	
Hammerfest bibliotek, AFP				
10930.4600.3700	69 000	120 000	189 000	
Overført til ark 2		620 000		

SENTRALADMINISTRASJONEN

Kostnadene til AFP for biblioteket finansieres ved at den sentrale potten til AFP reduseres tilsvarende.

Kommunestyret har i møte 28.09.06, sak 51/06 vedtatt å gi kr 330 000 i tilskudd til utredning av flyplass på Grøtnes. Videre har kommunestyret i samme møtet, sak 55/05, vedtatt å gi tilskudd på kr 400 000 til gratis busstilbud på bybussen.

Sentraladministrasjonen	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 6
Finansiering AFP bibliotek				
10930.1800.1200	607 000	-120 000	487 000	
Gratisstilbud bybussen				
14707.1800.3300	0	400 000	400 000	
Flyplassutredning				
12700.1800.3300	0	330 000	330 000	
Overført til ark 2		610 000		

INVESTERINGER

Økt investeringsramme til Nissenskogen barnehage finansieres ved økte overføringer fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.

Investeringer	Budsjett	Endring	Regulert budsjett	Ark 7
IN 13 Nissenskogen barnehage				
32300.6205.2210	800 000	600 000	1 400 000	
34290.6205.2210	200 000	150 000	350 000	
Overført fra drift til investeringer				
39700.9800.8800	-66 664 000	-750 000	-67 414 000	
Overført til ark 2		0		

Jarle Edvardsen fikk innvilget permisjon fra kl. 13.55
22 representanter (av 29) til stede.

PS 068/06 Godkjenning av protokoll 2006

IV. Rådmannens forslag til vedtak:

Protokoll fra møte den 12.10.06 – godkjennes.

Valgt til å skrive under protokollen:

Hammerfest, den 20.10.06

Dagny Haga
Rådmann

Behandling i Kommunestyret - 02.11.2006:

Valgt til å skrive under protokollen: Rosel Olsen og Arnulf Arntzen.

Som innstillingen – enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 02.11.2006:

Protokoll fra møte den 12.10.06 – godkjennes.

Valgt til å skrive under protokollen: Rosel Olsen og Arnulf Arntzen.

Solbjørg Mikkelsen fikk innvilget permisjon fra kl. 14.30

21 representanter (av 29) til stede.

Unntatt offentlighet

PS 069/06   Hammerfest havnevesen KF

Rett utskrift:

Møtet slutt: 14.35

Vedlegg til sak 061/06

Sametingets retningslinjer om endret bruk av utmark

Høringsuttalelse fra kommunene

Sør-Varanger

Hammerfest

Alta

Innledende kommentarer:

De enkelte paragrafers innhold er kommentert hver for seg i det videre. Innledningsvis må vi imidlertid komme med noen generelle betraktninger.

Generelt

Retningslinjene skal i henhold til lovforarbeidene være et redskap offentlige myndigheter og Finnmarkseiendommen kan bruke til å avdekke relevante, samiske interesser i saker om endret bruk av utmark. Retningslinjene skal hjelpe til med å gjøre en riktig prioritering mellom de ulike samiske hensynene som gjør seg gjeldende i den enkelte sak, og er ikke ment å gi samiske hensyn prioritet fremfor andre hensyn.

Vi mener at form/innhold i liten grad er saklig utformet – både i forhold til formålsdefinisjon og i forhold til praktisk anvendelse i kommunal saksbehandling. Ut fra lovforarbeidene var det sannsynlig å forvente at retningslinjene skulle få et mer konkret innhold enn det som ligger i høringsforslaget. Det er for eksempel ikke foretatt noen vekting mellom de ulike samiske hensynene – og retningslinjene får derfor ikke den rolle de er tiltenkt i situasjoner der det for eksempel er innbyrdes motstrid mellom ulike samiske interesser.

Mye tekst

Retningslinjene er verbalt meget omfattende, uten at vi opplever at de har tilstrekkelig substans i forhold til det formålet de er ment å fylle. Det blir viktig å komprimere og konkretisere teksten slik at den blir mer kortfattet og direkte anvendelig. Klar og entydig begrepsbruk, god setningsoppbygging og logisk struktur er også viktig i denne sammenhengen. I det videre har vi dessuten foreslått å slå sammen flere paragrafer, blant annet §§ 4, 10 og 11.

Mange uklare begreper

Vi mener retningslinjene må ha en definisjonsparagraf, enten mellom §§ 1 og 2 eller mellom §§ 2 og 3. Under følger noen eksempler på utsagn/begreper som krever en nærmere definitorisk avklaring dersom de skal inngå i retningslinjene:

- Bærekraftig utvikling på samenes egne premisser
- Samenes tradisjonelle kunnskaper knyttet til bruk av utmark
- Utmarksbrukere
- Bygdefolk
- Kombinasjonsbruker
- Tradisjonell utmarksbruk
- Samisk utmarksbruk
- Tradisjonell samisk utmarksbruk
- Tradisjonell bruk som er tilpasset den tekniske og økonomiske utviklingen
- Samiske, tradisjonelle næringer/næringsutøvere
- Kombinasjonsnæringer
- Samisk levemåte
- Samisk samfunnsliv
- Samiske næringer
- De deler av beiteområdet hvor reinen lovlig kan ferdes

Videre saksgang

I sakspapirene som følger høringsutkastet gis det ingen opplysninger om videre saksgang. Dersom det skjer vesentlige endringer i høringsutkastet (og det bør etter vår vurdering skje),

må Sametinget sende revidert utgave ut på ny høringsrunde før saken går til godkjenning i departementet. Sml. bestemmelser i plan- og bygningsloven vedr planbehandling.

Kommentarer til de enkelte paragrafer:

§1 Formål

Denne paragrafen er meget unyansert (grenser mot tendensiøs) i formidlingen av hva som er retningslinjenes egentlige formål. Her mener vi det er nødvendig at Sametinget forholder seg til Finnmarksloven (FL) og dennes forarbeider i sterkere grad.

Retningslinjene er, slik vi tolker FLs § 4, ment som et saksbehandlingsverktøy som skal hjelpe offentlige myndigheter og Finnmarkseiendommen til å trekke inn relevante samiske hensyn i saksutredningen - og lette prioriteringen mellom dem. De er ikke ment å gi samiske hensyn noen forrang framfor andre hensyn. Se også våre kommentarer til § 2 b). Dette må trekkes klarere fram i formålsparagrafen – selv om Sametinget er uenig med lovforarbeidene på dette punktet, noe Sametinget selv påpeker i høringsbrevet.

I formålsparagrafens andre avsnitt bruker Sametinget bla denne formuleringen ”*Bærekraftig utvikling .....på samenes egne premisser*”. Hva innebærer dette? Kfr også innledende kommentarer hvor vi påpeker at retningslinjene må inneholde en paragraf hvor ord og uttrykk som brukes i retningslinjene defineres. Andre avsnitt er for øvrig så misvisende i forhold til retningslinjenes intensjon at dette må tas ut.

§ 2 Virkeområde

Ett av retningslinjenes svake punkt er en meget utydelig definisjon av virkeområdet. Denne paragrafen bør dessuten skille på *geografisk* og *saklig* virkeområde.

a) Geografisk virkeområde

Det må framkomme at retningslinjene tilhører utmarksområder innenfor Finnmarkslovens gyldighetsområde.

I forarbeidene til Finnmarksloven presiseres det helt tydelig at det er ”Friluftslovens” definisjon av begrepet utmark som skal legges til grunn ved praktiseringen av retningslinjene. Sametinget velger likevel å bruke det samiske begrepet meahcci sammen med utmark (”*meahcci/utmark*”) – dette på tross av at meahcci har et annet og videre innhold enn friluftslovens utmarksbegrep. I retningslinjenes sidedokumenter (høringsbrevet) gir Sametinget en ullen definisjon av begrepet meahcci (bla ”de eldres multemyrer”) – hvorpå man sier at det likevel er friluftslovens definisjon av begrepet utmark som skal ligge til grunn.

Sammenblandingen mellom utmark og meahcci mener vi kun er egnet til å skape usikkerhet og forvirring (både hos samisk- og norsktalende) i forhold til hva som er retningslinjenes faktiske virkeområde. Så lenge utmark og meahcci ikke er sammenfallende begreper, og lovforarbeidene eksplisitt understreker at det er friluftslovens definisjon av utmarksbegrepet som skal ligge til grunn, mener vi at meahcci-begrepet må utgå.

Sametinget sier i saksutredningen at de velger å bruke begrepet meahcci fordi de ønsker å ”synliggjøre at retningslinjenes fundament ligger i det samiske språk og den samiske

kulturen”. Dette mener vi kommer tydelig nok fram gjennom retningslinjenes navn; ”Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark”. Dersom det er signaleffekten man søker, mener vi det vil være bedre å finne et samisk ord for retningslinjer – framfor å bruke et ikke dekkende ord for virkeområdet.

b) Saklig virkeområde

Vi ser at det også er behov for å definere retningslinjenes saklige virkeområde tydeligere - spesielt i forhold til annet gjeldende lovverk - eksempelvis plan- og bygningsloven, jord- og skogloven, reindriftsloven, motorferdselloven og andre.

I vedtak om endret bruk av utmark vil bla plan- og bygningslovens regler om saksbehandling komme til anvendelse. PBL har bestemmelser som krever høring og samordning av berørte interesser både på enkeltsaksnivå, regulerings- og bebyggelsesplannivå, samt i overordnet kommuneplanlegging.

Justiskomiteen presiserer i sin innstilling at verken regjeringens eller komiteens forslag til § 4 innebærer at retningslinjene skal være avgjørende for den endelige beslutningen i saker som gjelder endret bruk av utmark. I saker der både samiske og andre hensyn gjør seg gjeldende, vil retningslinjene være avgjørende for vurderingen av de *samiske hensynene*, men ikke for avveiningen av disse hensynene i forhold til de andre hensynene som gjør seg gjeldende i den konkrete saken, kfr innstillingens pkt 7.4.4.

§ 3 Endret bruk av meahcci/utmark

Meahcci-begrepet bør ikke brukes i retningslinjene, jf argumentasjonen over.

I definisjonen av hva som er *endret bruk* bør bestemmelsene i plan- og bygningsloven og andre gjeldende lover (eksempelvis jord- og skoglov) legges til grunn. Definisjon av begrepet ”endret bruk” bør legges til en egen *definisjonsparagraf*, slik vi har foreslått innledningsvis.

Sametinget bør slå sammen §§ 2 og 3, jf argumentasjonen under § 2.

Til pkt a):

Her listes ulike tiltak som kan tenkes å medføre endret bruk av utmark opp. Blant annet nevnes barmarksløyper for fritids- og annet formål. Hva inngår i ”annet formål”? Tenker man her på andre typer *formål* (eksempelvis næringsformål) eller andre typer *fritidsformål*? Hva med barmarkstrasèer innenfor reindriften eller ”tradisjonell, samisk utmarksbruk”?

Til pkt b):

Sitat fra pkt b), 2. ledd: ”*Endringer innenfor tradisjonell høsting og bruk av utmark er ikke å anse som endret bruk av utmark, forutsatt....*” sitat slutt.

Det er vanskelig å se ”frislippet” i sitatet over i sammenheng med at Sametinget i pkt. b), 1. avsnitt sier at hogst og tilplanting er tiltak som kan innebære endret bruk av utmark. Nå er ikke begrepet tradisjonell høsting definert noe sted i retningslinjene, men er det slik å forstå at Sametinget har ulik definisjon av ”endret bruk av utmark” alt etter om det er snakk om samisk tradisjonell høsting eller annen tradisjonell høsting/bruk (eks hogst og tilplantning)?

På bakgrunn av sitatet over konkluderer vi med at retningslinjene synes å gå videre enn gjeldende lovverk, bla motorferselloven, innlandsfiskeloven m fl. Dette avsnittet må derfor tas ut av retningslinjene. Det er for øvrig underlig at departementet har latt denne formuleringen passere da de godkjente de midlertidige retningslinjene.

§ 4 Hovedregler for vurderingen

Sametinget bør slå sammen §§ 4, 10 og 11 – da alle disse omhandler anbefalinger for praktisk saksbehandling.

§ 4 inneholder for øvrig mange tilsynelatende selvmotsigelser og uklare formuleringer; slik vi allerede har nevnt i innledningen, for eksempel:

- Tradisjonell samisk kunnskap (§ 4, 1. ledd)
- Kulturelle særegenheter som ligger til grunn for den tradisjonelle samiske bruken (§ 4, 3. ledd)
- Tradisjonell samisk bruk som er tilpasset den tekniske og økonomiske utviklingen (§ 4, 3. ledd).

Spesielt det siste punktet åpner for flere uklarheter enn det avklarer – og etterlater spørsmål om hva som er tradisjonell bruk og hva som ikke er det. Hvis vi skal kunne forholde oss til denne formuleringen må den eksemplifiseres. Tenker Sametinget her på håndheving av motorferselloven? Ulike typer jakt-, fiske- og fangstredskaper?

I paragrafens siste ledd bes kommunene legge vekt på den tradisjonelle kunnskapen som de samiske utmarksbrukerne besitter. Hva er tradisjonell kunnskap, og hvem inngår i definisjonen samiske utmarksbrukere? Betyr utsagnet over at innspillene fra samiske *utmarksbrukere* skal vektas tyngre enn innspillene fra *andre* samiske interesser i saken? Vi mener innholdet i dette avsnittet er såpass uklart og vanskelig å forholde seg til at det bør utgå.

De midlertidige retningslinjene setter et skarpt skille mellom samisk 1) kultur, 2) reindrift, 3) utmarksbruk, 4) næringsutøvelse og 5) samfunnsniv - og velger å omtale disse i hver sin paragraf. Vi er usikre på hvorvidt det er mulig å isolere interessene/problemstillingene på denne måten – da disse temaene i praksis ofte vil opptre mer sammenvevd. Når man likevel velger å splitte dem bør retningslinjene være mye mer tydelig på hva man mener er viktige samiske aspekter å vurdere – og hvordan vi skal prioritere mellom dem.

Kommunene opplever fra tid til annen at det kan være motstrid mellom to samiske parter i eksempelvis kommuneplansaker. Hvis dette gjelder to reindriftsutøvere/distrikt forholder kommunene seg til Områdestyret som tar en helhetlig beslutning på vegne av reindriftnæringen.

Vi ser at det kan oppstå sammenlignbare situasjoner i forhold til andre samiske interesser, det være seg mellom en ”tradisjonell, samiske næringsutøver” (§ 8) og en ”samisk utmarksbruker” (§ 7). Som før vil det altså være kommunen som prioriterer mellom disse – slik den gjør for innbyggere med annen etnisk bakgrunn.

§ 5 Virkninger for samisk kultur

Hvem er høringsparter og har rett til å gi legitime innspill i forhold til saksfeltet ”samisk kultur”?

I saker etter plan- og bygningsloven forholder kommunene seg til Sametingets miljø- og kulturvernavdeling som forvalter samiske kulturminner.

Utover dette, hører kommunene lag, foreninger og organisasjoner som har meldt fra om at de er interessert i å delta i planarbeid, herunder bla organisasjonen BIVDI – en sjøsamisk fangst- og fiskeriorganisasjon.

§ 6 Virkninger for tradisjonell samisk reindrift

Reindriftingsinteressene har allerede en meget sterk beskyttelse og medvirkningsrett gjennom både reindriftingsloven og plan- og bygningsloven.

Relevante plan-, bygge- og delingssaker sendes alltid på høring til reindriftingsagronomen, berørte reinbeitedistrikt, driftsenheter, enkeltpersoner med mer for uttalelse. Områdestyret er definert som en statlig fagmyndighet, og har derfor innsigelsesrett/veto i arealplansaker. Etter vårt syn representerer plan- og bygningslovens bestemmelser et sterkere vern for at reindriftings argumenter kommer fram i vurderingen enn det retningslinjene for endret bruk av utmark gjør. Slik sett er § 6 overflødig og bør utgå.

Kommunene sitter normalt ikke på egen reindriftingskompetanse. De momentene vi tar i betraktning i saksbehandlingen er derfor de som reindriften selv trekker fram – enten i høringsuttalelser, distriktsplaner eller annet. Slik sett vil Sametingets retningslinjer på dette punktet kanskje først og fremst rette seg mot reindriften selv og de momenter de velger å trekke inn i den konkrete sak.

§ 7 Virkninger for tradisjonell samisk utmarksbruk

Retningslinjene skiller mellom samiske *næringsutøvere* og samiske *utmarksbrukere*. Hvem er det som inngår i kategorien samiske utmarksbrukere? Tenker man her på samiske privatpersoner som plukker bær, jakter, fisker osv i forbindelse med rekreasjon og matauk?

Videre skiller retningslinjene mellom utmarksbrukere og bygdefolk. Hvem inngår i definisjonen ”bygdefolk”? Mener Sametinget at bygdefolk skal ha andre rettigheter enn øvrige innbyggere i forhold til bærplukking, jakt, fiske og annen utmarksbruk?

Når kommunene sender plan- og byggesaker på høring, varsles alle berørte hjemmels- og rettighetshavere som er registrert i GAB. Det samme gjør vi i forhold til lag- og foreninger som kommunen har fått melding om er etablert. I plansaker annonseres dessuten milepælene (forvarsel, offentlig ettersyn og kunngjøring av vedtatt plan) i to lokalaviser.

Utmarksbrukere som ikke har en registrert hjemmel eller rettighet, det være seg bærplukkere, jegere eller fiskere er det vanskelig for kommunen å ha oversikt over, og disse blir derfor kun varslet kollektivt via interesseorganisasjoner som jeger- og fiskerforeninger, bygdelag og lignende.

Dersom de samiske utmarksbrukerne ikke er representert i interesseorganisasjoner som utmarkslag, bygdelag osv, hvordan skal kommunene involvere disse i planleggingen? Hvor får kommunene oversikt over hvilke samer (eller andre etniske grupper for den saks skyld) som jakter, fisker eller plukker multer i de ulike områdene?

§ 8 Virkninger for tradisjonelle, samiske næringer

Hva inngår i begrepet tradisjonelle, samiske næringer?

Når denne partsgruppen er definert er den muligens lettere å involvere i planleggingen enn partene som kommer under § 7 – siden næringsutøvere normalt sett er registrert i Brønnøysundregistret. Det vil likevel være viktig at alle næringsutøvere melder fra til de respektive kommunene at de finnes og er interessert i å få saker om endret bruk av utmark i sitt område på høring.

§ 9 Virkninger for samisk samfunnsliv, levemåter og samiske næringer

Her skal Sametinget gi retningslinjer om hvordan virkningene for samisk samfunnsliv skal bedømmes. Vi opplever ikke at det som står her er særlig utfyllende i forhold til loven selv.

Hvem vil i tilfelle være aktuelle, legitime høringsparter i forhold til samiske samfunnsliv?

Her brukes også begrepet *samiske næringer*. Er det noe annet enn *tradisjonelle samiske næringer* – som omhandles i § 8?

§ 10 Berørte samiske interessers aktive deltakelse i beslutningsprosessen

For ordens skyld gjøres oppmerksom på kravene til medvirkning, offentlighet, forvaltning med mer som ligger i forskjellige, gjeldende lovverk. Hvert litrapunkt kommenteres fortløpende:

a) Sametinget mener det bør innhentes både skriftlige og muntlige innspill. Plan- og bygningsloven har klare krav og anbefalinger i forhold til medvirkning og involvering av berørte parter i saksbehandlingen. Men det kreves ikke at innspillene skal være både muntlige og skriftlige. I stedet oppfordres det til å finne ”hensiktsmessige” løsninger, ”søke samarbeid” osv. Hva som er hensiktsmessig må avgjøres i hver enkelt sak, og vi mener derfor at den foreslåtte formuleringen fra Sametinget bør omarbeides.

Uansett form på muntlige innspill (uttalelse på folkemøte, i telefon eller på befaring), må de på et eller annet tidspunkt gjøres skriftlig, enten av de som fremmet dem, eller av saksbehandleren. Dette er nødvendig både i forhold til saksutredning/dokumentasjon og arkiv.

b) Som det fremkommer i kommentarene til de ulike paragrafer ovenfor, ligger det en stor utfordring i å definere hvem som er relevante høringsparter i den enkelte sak. Dette bør retningslinjene være mer konkret på – selv om dette naturligvis vil variere fra sak til sak.

c) I forhold til reindrifta er reindriftsloven (RL) og plan- og bygningsloven (PBL) meget klar på de ulike parters rettigheter og plikter. For oss er det uklart hvilke forhold retningslinjene skal ivareta – som ikke allerede er ivaretatt gjennom gjeldende lovverk RL og PBL.

d) Kommunene varsler alle relevante parter som vi kjenner til via egne og andre offentlige registre/adresselister. Det vil her være avgjørende at relevante samiske lag, foreninger og sammenslutninger tar kontakt med de respektive kommunene og opplyser om kontaktperson, adresser med mer.

e) Retningslinjene sier at samiske parter bør få benytte samisk som kommunikasjonsspråk. Dette punktet gjør det nødvendig å etablere både skriftlig og muntlig tolketjeneste i alle kommuner i Finnmark.

Finnmarksloven (som disse retningslinjene springer ut fra) bygger selv på gjeldende norsk lov i forhold til bruk av samisk språk; jf Finnmarkslovens § 44 og Samelovens § 3-1. Her defineres de fem kommunene i Finnmark hvor man har krav på å få benytte samisk som kommunikasjonsspråk (Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger og Tana). Sametingets retningslinjer må etter vår oppfatning bygge på forutsetningene i disse to lovene.

Etablering tolketjeneste vil innebære en uforholdsmessig stor kostnad for kommunene (som det eventuelt må kompenseres for), i tillegg til at det vil bidra til mer byråkrati og lengre saksbehandlingstid.

Dersom kommunene skal legge til rette for samisk som kommunikasjonsspråk må dette eventuelt komme gjennom endringer i Samelovens kapittel 3 – med de rettigheter og plikter som følger for kommunene av dette, og ikke gjennom retningslinjer som kun gjelder saker om endret bruk av utmark.

På denne bakgrunn mener vi at § 10, pkt e) bør utgå.

f) Sametinget mener det skal legges til rette for at samer som befinner seg i utmark over lengre perioder skal ha reell mulighet til å delta og uttale seg i ulike saker som berører dem. Å høre berørte parter er da også noe kommunene bestreber seg på, og i kommuneplansaker (hvor det er mest sannsynlig å behandle forslag om endret bruk av utmark) er gjerne høringsfristene langt over minimumskravene i plan- og bygningsloven. I bygge- og næringssaker er imidlertid kommunene pålagt/avhengige av å sette kortere frister, og dette må også samiske interesser forholde seg til.

Det er vanskelig å se for seg en ordning hvor kommunene har oversikt over hvor den enkelte reindriftsutøver/utmarksbruker til enhver tid befinner seg. Ansvaret må eventuelt ligge på utøverne selv, som enten må opplyse kommunene om hvordan de er å få tak i på ulike tidspunkt, eller avtale med noen som kan formidle post til dem så lenge de er på fjellet etc.

§ 11 Krav til begrunnelse

Forvaltningslovens § 25 har relativt strenge krav til begrunnelse av enkeltvedtak. I Sametingets retningslinjer synes man imidlertid å gå enda lenger enn kravene i forvaltningsloven. Her bør Sametinget retningslinjer forholde seg til gjeldende lovverk, og § 11 bør derfor utgå, evt omarbeides kraftig og innlemmes i § 4. Alternativt bør man bare henvise til forvaltningsloven.

§ 12 Sametingets uttalelse

Her presiseres Sametinget at de etter eget initiativ har rett til å avgi uttalelse i konkrete saker når de finner det nødvendig.

Da Sametinget er et statlig organ er denne retten lovfestet gjennom bla plan- og bygningslovens § 20-5. Vi viser også til egne saksbehandlingsregler i Finnmarkslovens § 10. Retningslinjenes § 12 ansees derfor for unødvendig, og kan utgå.

§ 13 Ikrafttredelse og fastleggelse av endelige retningslinjer

Vedtatte retningslinjer bør ikke følges av sametingets innledning og vurderinger. Vi regner med at dette kun er med som tilleggsmateriale ved høringen.

Kfr for øvrig våre innledende kommentarer om videre saksbehandling.